

Αθήνα. 27-12-2001

Αριθ. Γνωμ.: 10

Προς
Το Υπουργείο Δημοσίας Τάξεως
Ελληνική Αστυνομία
Κλάδος Διοικητικής Υποστήριξης
Διεύθυνση μελετών,
Τμήμα 3^ο, νομικών υποθέσεων

Σχετικό : Το υπ' αριθμ. πρωτ. 3008/276-α/99 έγγραφό σας.

Με το ως άνω σχετικό έγγραφό σας τέθηκε υπόψη μας το κατωτέρω ζήτημα:

Το Γενικό Χημείο του Κράτους αρνείται, όπως γνώρισε σε σας εγγράφως, να δέχεται δια των υπηρεσιών του δείγματα βιολογικών [σωματικών] προϊόντων, όπως σύριγγες χρησιμοποιηθείσες από ναρκομανείς με αναρρόφηση αίματος, που αποστέλλονται στις υπηρεσίες αυτές από τις Αστυνομικές αρχές στα πλαίσια διενεργούμενων προανακρίσεων με παραγγελία διενέργειας πραγματογνωμοσύνης [χημικής εξετάσεως] και σύνταξη σχετικής εκθέσεως, επικαλούμενο αδυναμία προφυλάξεως των ασχολουμένων με τη σχετική

εξέταση υπαλλήλων του από ενδεχόμενο κίνδυνο μεταδόσεως του ιού του AIDS σ' αυτούς.

Ερωτάται αν στην περίπτωση αυτή νόμιμα το Γενικό Χημείο του Κράτους αρνείται τη διενέργεια πραγματογνωμοσύνης [χημικής εξετάσεως] στα ανωτέρω πειστήρια [σύριγγες χρησιμοποιηθείσες από τοξικομανείς] που παραγγέλεται από τις αρμόδιες αστυνομικές αρχές στα πλαίσια διενεργούμενων απ' αυτές προανακρίσεων.

Επί του ζητήματος αυτού η γνώμη μου είναι η ακόλουθη :

Από το συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 183 και 184 του ΚΠΔ προκύπτει ότι, αν το δικαστήριο και διαρκούσης της προδικασίας ο ανακρίνων [ανακριτής ή προανακριτικός υπάλληλος] κρίνει ότι είναι αναγκαία η διενέργεια πραγματογνωμοσύνης προς εντόπιση ζητήματος για το οποίο απαιτούνται ειδικές γνώσεις επιστήμης ή τέχνης, η πραγματογνωμοσύνη διενεργείται μετά από σχετική παραγγελία σε ειδικώς από το νόμο καθιδρυμένα εργαστήρια και μόνο, αν δεν είναι δυνατή η ενέργεια της πραγματογνωμοσύνης στα ειδικά αυτά εργαστήρια [είτε γιατί δεν υπάρχουν είτε γιατί στερούνται προσωπικού] ή σε εξαιρετικές περιπτώσεις, που εκτιμώνται από τον διορίζοντα, διορίζονται για τη διενέργεια αυτής πραγματογνώμονες από τους εγγεγραμμένους στον κατά το άρθρο 185 του ΚΠΔ συντασσόμενο πίνακα. Τέτοιο καθιδρυμένο εργαστήριο προς ενέργεια πραγματογνωμοσύνης είναι και το Γενικό Χημείο του Κράτους, το οποίο, σύμφωνα με το άρθρο 2 παρ. 1 εδαφ. δ' του ν. 4328/1929 <<περί συστάσεως Γενικού Χημείου του Κράτους>>, όπως το εδαφ. δ' της παρ. 1 αντικ. με τα άρθρα 11 παρ. 1 του ν. 2343/1995 και 6 παρ. 2 του ν.

2741/1999, έχει αρμοδιότητα, πλην άλλων, και για την <<χημική, φυσική, βιολογική, μικροβιολογική, τοξικολογική ή άλλη εξέταση δειγμάτων τροφίμων, πποτών και νερών, τα οποία αποστέλλονται για εξέταση από τον ενιαίο φορέα ελέγχου τροφίμων, καθώς και κάθε παρόμοια εξέταση ή μελέτη των ιδιοτήτων χημικών ουσιών και παρασκευασμάτων [επικινδύνων ή μη] προδρόμων και ναρκωτικών ουσιών, πρώτων υλών και βιομηχανικών προϊόντων και γενικά αντικειμένων κοινής χρήσης, όποτε αυτά χρήζουν εξετάσεων ή μελετών, με σκοπό, πλην άλλων, τον έλεγχο της νόμιμης κυκλοφορίας αυτών και την προστασία της δημόσιας υγείας >>. [Μπουροπούλου Ερμ. ΚΠΔ, τόμος 1^{ος}, εκδ. 1957, υπό το άρθρο 184 σελ. 260 επ.]

Από τις ανωτέρω διατάξεις σαφώς προκύπτει ότι οι υπηρεσίες του Γενικού Χημείου του Κράτους υποχρεούνται να εκτελούν απροσχημάτιστά τις παραγγελίες των Αστυνομικών αρχών που διαβιβάζονται σ' αυτές στα πλαίσια διενεργούμενων προανακρίσεων για διενέργεια πραγματογνωμοσύνης [χημικής ή βιολογικής εξετάσεως] ακόμη και σε σύριγγες με αναρρόφηση αίματος και υπολείμματα ναρκωτικών ουσιών, που έχουν χρησιμοποιηθεί από ναρκομανείς και έχουν κατασχεθεί ως πειστήρια. Η υποχρέωση αυτή των υπηρεσιών του Γενικού Χημείου του Κράτους ουδόλως αίρεται από τον ενδεχόμενο κίνδυνο μεταδόσεως του ιού του AIDS στους υπαλλήλους αυτού που θα επιληφθούν της σχετικής χημικής ή βιολογικής εξετάσεως. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι ο ενδεχόμενος αυτός κίνδυνος θα πρέπει να αντιμετωπίζεται απ' αυτούς, όπως άλλωστε γίνεται και από άλλους που αντιμετωπίζουν τον ίδιο κίνδυνο [ιατροί – νοσηλευτικό προσωπικό κλπ], με τη λήψη των ενδεδειγμένων μέτρων.

προφυλάξεως [χρήση χειροκτίων – γαντιών – και μάσκας, όταν έρχονται σε επαφή με αίμα ή βιολογικά υγρά, πλύσιμο των χειρών ή άλλων επιφανειών του δέρματος μετά από επαφή με αίμα ή βιολογικά υγρά, προσεκτικός χειρισμός ή φύλαξη αιχμηρών εργαλείων κατά τη διάρκεια ή μετά τη χρήση αυτών κλπ]. Εξυπακούεται ότι και οι αστυνομικές υπηρεσίες θα πρέπει να συσκευάζουν καταλλήλως τις αποστελλόμενες σύριγγες, ώστε να περιορίζεται κατά το δυνατόν ο οποιοσδήποτε ενδεχόμενος κίνδυνος.

Ενώψει των ανωτέρω η γνώμη μου στο ερώτημά σας είναι ότι η με οποιοδήποτε πρόσχημα άρνηση του Γενικού Χημείου του Κράτους να ενεργήσει μετά από σχετική παραγγελία της αρμόδιας αστυνομικής αρχής πραγματογνωμοσύνη [χημική ή βιολογική εξέταση] στα ανωτέρω πειστήρια [σύριγγες με αναρρόφηση αίματος και υπολείμματα ναρκωτικών ουσιών που χρησιμοποιήθηκαν από τοξικομανείς] δεν είναι νόμιμη και δημιουργεί για τους αρνούμενους υπαλλήλους αυτού όχι μόνο πειθαρχικές αλλά και ποινικές ευθύνες, αφού η άρνηση αυτή συνιστά απείθεια, που προβλέπεται και τιμωρείται από το άρθρο 169 του Π.Κ.

Ο Αντεισαγγελέας του Αρείου Πάγου

Αθανάσιος Ανδρεουλάκος

Κοινοποίηση:

Γενικό Χημείο του Κράτους